7/576 -4-

247

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B 19 0 APK 0 20 00 01/0012/1073-9419 ASIM

KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 18.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2194 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız eki Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman ASLAN ile Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul YALÇINBAYIR'a ait yazılı soru önergeleri cevaplandırılarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arzederim.

Prof.Dr.Nami ÇAĞAN
Orman Bakanı ve
Çevre Bakanı V.

EKLER
EK-1 2 Adet Cevap Metni
(5 Sayfa)

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERTUĞRUL YALÇINBAYIR'IN 7/576 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı kapsamında sorumlu ve/veya koordinasyon ve işbirliği bakımından ilgili bakanlık olarak;

SORU 1-Hukuki ve kurumsal düzenlemeler itibariyle Plan Dönemi hedeflerini gerçekleştirebildiniz mi?

CEVAP 1-Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı " Çevre ile ilgili Kurumsal Düzenlemeler" başlığı altında, Anayasanın 43, 44, 46, 63 ve 125 inci maddelerinden başlıyarak 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nu kapsayan bir dizi düzenlemeyi öngörmüştür. Sözkonusu düzenlemeler, 1996 yılından itibaren yıllık programlarda sektörel bazda değerlendirilmiştir.1999 yılı programında "Çevre ile ilgili kurumsal düzenlemeler" başlığı altında yeralan ve Bakanlığımızın sorumlu kuruluş olarak belirlendiği düzenlemelerle ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Hukuki ve Kurumsal Düzenlemeler	Açıklamalar
2872 sayılı Çevre Kanununda değişiklik yapılması	Tasarı hazırlandı ve TBMM'sine sevk edilmiştir. Halen ilgili Komisyonlarda görüşülmeye devam edilmektedir.
Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinin revize edilmesi.	Rëvizyon çalışmaları sürdürülmektedir.
Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin revize edilmesi	Revizyon çalışmaları sürdürülmektedir.
Gürültü Kontrol Yönetmeliğinin revize edilmesi	Revizyon çalışmaları sürdürülmektedir.
Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Yönetmeliğinin revize edilmesi	Yönetmelik değişikliği hazırlanmış ve uygun görüş için Maliye Bakanlığına iletilmiştir
Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı (UÇEP)	UÇEP hazırlanmış ve DPT ile Bakanlığımız arasında 8.6.1998 tarihinde imzalanan bir protokol ile resmileşmiştir. UÇEP uygulamaları koordineli olarak devam etmektedir.

Diğer yandan Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin maddelerine ilişkin bazı değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

Tehlikeli Atıkların Kontrolü ve Tıbbı Atıkların Kontrolü Yönetmeliklerinin bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

Toprak Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin hazırlanması için ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Bu düzenlemelerin yanısıra Bakanlığımız Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısını hazırlayarak TBMM'ne sevk etmiştir. Acil Müdahale Kanun Tasarı üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca, Uluslararası söşleşmelerden "Biyolojik Çeşitlilik ve Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesine Ülkemizin taraf olması sağlanmıştır.

SORU 2-Plan Döneminde gerçekleşmeyen ve/veya gerçekleşemeyecek hukuki projeleriniz nelerdir? Projelerin gerçekleşmeme sebebi nedir?

CEVAP 2-Yedinci Beş Yıllık Plan ile "Kalkınma sürecinde kirlenmenin kaçınılmaz olduğunu öngören ve bu kirliliği arıtmaya çalışan pasif yaklaşımlar yerine alınacak önlemlerle kirlenmenin önüne geçme stratejilerine öncelik verilmesi" ilkesi getirilmiştir. Bu ilke doğrudan kirliliği kaynağında önleyen, temiz üretim teknik ve teknolojileri ile ilişkilidir. Dolayısıyla bu ilkenin gerçekleştirilebilmesi için çevre mevzuatının arıtım esaslı değil, üretim aşamasında hammadde ile enerjinin verimli kullanılmasını sağlayan, az atık oluşturan, atıkların yeniden işlenmesi ve kullanımına olanak tanıyacak biçimde düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, böyle bir hukuki düzenlemenin yapılabilmesi için ülkede kullanılan üretim teknik ve teknolojisi ile temiz teknoloji seçeneklerinin çok iyi bilinmesi gerekmektedir. Bu ise planda yer alan "Üretim ve proses metodları ve teknoloji konusunda kapasitenin geliştirilmesine olanak verecek düzenlemelerin yapılması" ve "Çevresel risk değerlendirme ve yönetimini geliştirmek, çevre dostu teknolojileri benimsemek ve kullanmak için başta etkin işleyen bir çevre yönetim sistemi kurulması olmak üzere gerekli önlemlerin alınması" ilkesi doğrultusunda gerekli çalışmalar tamamlanamadığından mümkün olamamıştır.

Yedinci Beş Yıllık planda hedeflenmekle beraber şu ana kadar Çevre Kanunu Değişiklik Tasarısı ile Çevre Bakanlığının kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının kanunlaşması gerçekleşemediğinden, dolayısıyla gerek denetim, gerekse çevre yönetimi açısından ilgili bakanlık ve yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenememiş olması nedeniyle mevzuattaki boşluk ve karmaşanın giderilmesi mümkün olamamıştır. Dolayısıyla planda yer alan etkili çevre denetim sisteminin kurulması ve bu konuda yetki ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşların gerekli teknik donanım, tesis ve nitelikli personel ihtiyaçlarının karşılanması ve kirlilikle mücadele konusunda etkinlik sağlanması amacına ulaşılamamıştır.

Bölgesel olarak planlanması ve işletilmesi gereken tehlikeli atıkların bölgesel yönetim planlarına ilişkin projeler Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde tasarruf tedbirleri nedeniyle yatırım programına alınamamıştır. Diğer yandan, yürürlükteki mevzuat ile oluşan görevlerdeki belirsizliğin yanısıra, yüksek yatırım ve işletme maliyeti nedeniyle gerek belediyeler, gerekse özel sektör bu konuya gereken ilgiyi göstermemektedir.

SORU 3-Sorumlu bakanlık olarak koordinasyon ve işbirliği bakımından ilgili kuruluşlardan yeterli servis alabildiniz mi?

CEVAP 3-İlgili kuruluşlarla konu bazında yapılan çalışmalarda işbirliği ve eşgüdüm sağlanmasında zaman zaman güçlüklerle karşılaşılmaktadır. Özellikle kuruluşlar arası yetki karmaşası böyle bir darboğazın oluşmasına neden olmaktadır.

SORU 4-Yedinci Beş Yıllık Plan Döneminden Sekizinci Beş Yıllık Dönemine kalacak en önemli projeleriniz nelerdir?

CEVAP 4-Çevre Denetim Sisteminin Oluşturulması ve Etkin Uygulamanın Sağlanması,
-ÜÇEP'in uygulamaya aktarılması,
-Çevre Yönetim Sisteminin geliştirilmesi ve etkinliğinin artırılması (Çevresel Kurumsallaşmanın Sağlanması),
-Ulusal Çevre Veri Tabanı Sisteminin oluşturulması,
Çalışmaları Sekizinci Beş Yıllık Plan kapsamında yapılacaktır.

7/576 256

SORU 5-Sekizinci Beş Yıllık Plan Dönemi çalışmalarınız hangi safhadadır?

CEVAP 5- Sekizinci Beş Yıllık Plan Çalışmaları Devlet Planlama Teşkilatı tarafından başlatılmıştır. Bakanlığımızca Devlet Planlama Teşkilatınca belirlenen Özel İhtisas Komisyonlarında görevlendirilecek uzman personelin adları bildirilmiştir. Özel İhtisas Komisyonlarınca yürütülecek hazırlık dönemi çalışmalarına Bakanlığımızca aktif katılım ve katkı sağlanacaktır.